

Sygn. akt I UK 403/11

POSTANOWIENIE

Dnia 22 marca 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z odwołania G. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 22 marca 2012 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 10 czerwca 2011 r.,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny wyrokiem z 10 czerwca 2011 r. oddalił apelację (skarżącej) G. K. od wyroku oddalającego jej odwołanie od decyzji pozwanego z 7 września 2010 r. odmawiającej jej prawa do emerytury wobec braku 15 lat pracy wykonywanej w szczególnych warunkach. Ocenił, że praca na stanowisku księgowej, specjalisty przy obsłudze monitorów ekranowych nie była pracą w szczególnych warunkach. Skarżąca nie zajmowała się „obsługą monitorów ekranowych”, lecz tylko wykonywała prace księgowe z użyciem komputera. Nie ma podstaw, aby czynności księgowej, nawet pracującej z użyciem komputera, stanowiły obsługę monitorów ekranowych.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na konieczność:

„ – wypowiedzenia się czy w rozpatrywanej sprawie Sąd mógł dokonać własnych ustaleń o braku podstaw do zakwalifikowania pracy G. K. jako wykonywanej w szczególnych warunkach, pomimo wykonywania tej samej pracy w sposób stały, w pełnym wymiarze czasu pracy z narażeniem na promieniowanie jonizujące i oddziaływanie pól elektromagnetycznych bez konieczności wypowiedzenia się w tej kwestii przez biegłych sądowych mających wiedzę specjalną z zakresu szkodliwości oddziaływania stosowanych w latach 1976 – 1997 komputerów wyposażonych wyłącznie w monitory kineskopowe bez jakichkolwiek zabezpieczeń,

- ustalenia także w oparciu o opinie biegłych, czy praca wykonywana przez wnioskodawczynię po 1-szym marca 190 (?) roku mogła być zaliczona do wymienionych w pkt 3 działu XIV zarządzenia nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego jako narażająca na działanie pól elektromagnetycznych oraz promieniowanie jonizujące, pomimo widniejących w angażach zapisów stanowiska księgową, specjalista przy obsłudze monitorów ekranowych”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wskazana we wniosku o przyjęcie skargi argumentacja (wyżej *in extenso*) nie spełnia się jako przesłanka przedsądu.

Nie jest klarowna przede wszystkim z braku łączenia jej z przepisem z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Jej treść nie pozwala na stwierdzenie, iż wniosek odwołuje się do istotnego zagadnienia prawnego, gdyż takie nie zostało przedstawione (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.). Podobnie nie spełnia się również podstawa przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., jako że nie wskazano na wątpliwości co do wykładni określonego przepisu prawa lub wywołujące rozbieżności w orzecznictwie sądów.

Argumentacja wniosku o przyjęcie skargi sprowadza się do oceny rozstrzygnięcia konkretnej sprawy skarżącej, co nie jest przedmiotem zainteresowania podstaw przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., lecz odpowiada podstawie przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Jednak nawet tu skarżąca nie twierdzi – choćby tylko hasłowo – że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Skarga kasacyjna przysługuje od prawomocnego wyroku i na etapie

przedsądu nie ocenia się podstaw kasacyjnych, lecz tylko czy wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania wskazuje i wykazuje przesłankę przedsądu. W odniesieniu do szczególnej podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oznacza to konieczność wykazania, odrębnie od podstaw kasacyjnych (art. 398⁴ § 1 pkt 2 i § 2 k.p.c.), że doszło do naruszenia przepisów prawa procesowego lub materialnego pozwalającego na przyjęcie bez wątpliwości, że skarga kasacyjna jest aż oczywiście uzasadniona i dlatego powinna zostać przyjęta do rozpoznania. Tu zaś wniosek odwołuje się do kwestii, które nie budzą wątpliwości w stosowaniu prawa. Wszak nie ma wątpliwości co do tego, że art. 382 k.p.c. pozwala Sądowi drugiej instancji na samodzielne dokonanie ustaleń stanu faktycznego i suwerennie stosować prawo materialnie. W zakresie oceny pracy w szczególnych warunkach dowód z opinii biegłego na okoliczność czy określona pracą była taką pracą nie jest bezwzględnie konieczny, jako że to sąd stosuje normę prawną i decyduje czy praca była tą określoną w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Ważniejsze jest to, że źródłem prawa do emerytury za pracę w szczególnych warunkach jest ustawa z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS i rozporządzenie z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Nie jest nim natomiast zarządzenie resortowe (nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego), jako że nie stanowi już źródła prawa (art. 87 Konstytucji). Kwestia ta była już oceniana w orzecznictwie, w którym stwierdzono również, że wykazy resortowe wydane na podstawie § 1 ust. 2 i 3 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mają charakter informacyjny, techniczno - porządkujący, uściślający oraz mogą mieć znaczenie w sferze dowodowej, stanowiąc podstawę domniemania faktycznego (wyrok Sądu Najwyższego dnia 25 lutego 2010 r., II UK 218/09, LEX nr 590247).

W zakresie prawa materialnego rozstrzygające znaczenie miała zatem norma z wykazu A do rozporządzenia z 7 lutego 1983 r., dział XIV, pkt 5, zgodnie z którą pracę w szczególnych warunkach stanowią „Prace szczególnie obciążające narząd wzroku i wymagające precyzyjnego widzenia - w kartografii, montażu

mikroelementów wymagającego posługiwania się przyrządami optycznymi oraz przy obsłudze elektronicznych monitorów ekranowych”. W podobnej sprawie Sąd Najwyższy zajął już stanowisko co do wykładni tej regulacji i stwierdził, że „Nie ma pozytywnej regulacji normatywnej, która *ex definitione* pozwalałaby przyjąć, że każda praca w pełnym wymiarze na stanowisku pracy wyposażonym w monitor ekranowy jest pracą w szczególnych warunkach w rozumieniu pkt 5, dział XIV, wykaz A rozporządzenia z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (wyrok z 8 marca 2008 r., II UK 236/09, LEX nr 599770). Praca z pomocą komputera nie jest więc pracą przy obsłudze elektronicznych monitorów ekranowych. Wykracza to poza potrzebę argumentacji, gdyż podstawę do rozważań czy skarga jest oczywiście uzasadniona powinien wpierw przedstawić wniosek skargi, a ten tego nie czyni.

Z tych przyczyn orzeczono jako w sentencji, stosownie do art. 398⁹ § 2 k.p.c.